

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 9.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.9.15>

УДК 351

A. P. Bogonis,

аспірант кафедри публічного адміністрування,

Міжрегіональна Академія управління персоналом, Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6284-4098>

**АКТИВІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЮ СФЕРОЮ З МЕТОЮ ПОСИЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ГІПЕРДИНАМІЧНИХ ЗМІН**

A. Bogonis,

Postgraduate student of the Department of Public Administration,

Interregional Academy of Personnel Management, Kyiv, Ukraine

**ACTIVATION OF STATE MANAGEMENT MECHANISMS IN THE
INFORMATION SPHERE TO STRENGTHEN DIGITAL
TRANSFORMATION AMIDST HYPERDYNAMIC CHANGES**

Метою дослідження є характеристика особливостей активізації механізмів державного управління інформаційною сферою. Серед ключових завдань було визначення найбільш вагомих напрямки активізації цифрової трансформації інформаційної сфери в сучасних умовах. Цифрова трансформація інформаційної сфери є вирішальним чинником для розвитку сучасної держави, оскільки вона сприяє економічному зростанню, інноваціям та підвищенню ефективності у всіх секторах. Оцифрування державних послуг

робить їх доступнішими та ефективнішими, покращуючи взаємодію між громадянами та державою, а також підвищуючи задоволеність користувачів. Цифрові інструменти та платформи революціонізують сфери освіти, медицини та управління державними ресурсами, забезпечуючи ширші можливості для навчання та оптимізації використання ресурсів. Охарактеризовано кібербезпеку як один із ключових аспектів цифрової трансформації, яка вимагає особливої уваги в контексті захисту критичної інфраструктури та даних. Інвестиції в цифровізацію дозволяють краще відповідати на сучасні кіберзагрози, забезпечуючи безпечне та надійне середовище для обробки державної інформації. Активізація механізмів державного управління в інформаційній сфері виявилася ключовою для підвищення ефективності управлінських рішень та забезпечення доступності інформації для всіх сегментів суспільства. В результаті доведено, що інтеграція передових технологій та розробка чітких стратегій є фундаментальними для успішної цифрової трансформації. Це стимулює інновації та відкриває нові можливості для бізнесу, освіти, та державного управління, підтримуючи зростання та розвиток країни в міжнародному контексті. Обґрунтовано необхідність узгодження державного управління з сучасними технологічними реаліями та оновлення законодавчої бази для забезпечення гнучкості та адаптивності у відповіді на швидкі зміни в технологічному середовищі. Визначено, що успішна цифрова трансформація потребує не лише технічних інновацій, але й переосмислення організаційних структур та культур, сприяючи створенню середовища, де цифрова грамотність та взаємодія є нормою. Встановлено, що цифровізація сприяє збільшенню прозорості урядових процесів, підвищенню якості життя громадян, та зміцненню взаємин між громадянами і державою, що в свою чергу формує більш стійке та інноваційне суспільство.

The aim of the study is to characterize the features of activating state management mechanisms in the information sphere. Among the key tasks was identifying the most significant directions for activating digital transformation in the information sphere under current conditions. Digital transformation of the information sphere is a crucial factor for the development of the modern state, as it supports

economic growth, innovation, and increased efficiency across all sectors. The digitalization of state services makes them more accessible and effective, enhancing the interaction between citizens and the state, and improving user satisfaction. Digital tools and platforms are revolutionizing the fields of education, medicine, and state resource management, providing broader opportunities for learning and resource optimization. Cybersecurity has been characterized as a key aspect of digital transformation, requiring special attention in the context of protecting critical infrastructure and data. Investments in digitalization allow for a better response to modern cyber threats, ensuring a safe and reliable environment for processing state information. The activation of state management mechanisms in the information sphere has proven key to enhancing the efficiency of management decisions and ensuring information accessibility for all segments of society. As a result, it has been proven that the integration of advanced technologies and the development of clear strategies are fundamental for successful digital transformation. This stimulates innovation and opens new opportunities for business, education, and state management, supporting the growth and development of the country in an international context. The necessity of aligning state management with modern technological realities and updating the legislative base to ensure flexibility and adaptability in response to rapid changes in the technological environment has been substantiated. It has been determined that successful digital transformation requires not only technical innovations but also a rethinking of organizational structures and cultures, fostering an environment where digital literacy and interaction are the norm. It has been established that digitalization increases the transparency of government processes, improves the quality of life for citizens, and strengthens the relationship between citizens and the state, in turn forming a more stable and innovative society.

Ключові слова: державне управління, інформаційна сфера, цифровізація, цифрова трансформація, цифрові технології, державне регулювання

Keywords: state management, information sphere, digitalization, digital transformation, digital technologies, state regulation

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Цифрова трансформація інформаційної сфери має вирішальне значення для сучасної держави, і є кілька вагомих причин, з яких урядам слід активно підтримувати та інвестувати у цей процес. Цифрова трансформація стимулює економічне зростання, сприяючи інноваціям, підвищенню ефективності та зниженню витрат у різних секторах. Оцифровуючи інформаційні системи, держава може підвищити економічну конкурентоспроможність та стимулювати розробку нових технологій та бізнес-моделей. Цифрові платформи можуть зробити державні послуги більш доступними, швидкими та чуйними на потреби громадян. Це включає все: від подання податкових декларацій онлайн до цифрових медичних послуг, які можуть підвищити задоволеність і залученість громадян.

Ініціативи в галузі відкритих даних та цифровий доступ до інформації дозволяють громадянам контролювати діяльність та витрати уряду, що може допомогти знизити корупцію та покращити державне управління. Цифрова трансформація може допомогти подолати цифровий розрив та сприяти інклюзивності, гарантуючи, що більше людей отримають доступ до цифрових ресурсів та послуг, незалежно від їхнього географічного положення, соціально-економічного статусу чи інвалідності. Це особливо важливо у сільських чи недостатньо обслуговуваних районах. Цифрові інструменти можуть сприяти швидкому поширенню інформації, можливостям віддаленої роботи та ефективному управлінню ресурсами під час надзвичайних ситуацій.

Цифрові інструменти і платформи можуть зробити революцію в освіті та навчанні, надаючи можливості навчання протягом усього життя, які необхідні на ринку праці, що швидко змінюється. Це готує робочу силу до майбутнього, гарантуючи, що у них будуть необхідні навички для нових галузей, що розвиваються. Цифрові системи можуть сприяти екологічній стійкості за рахунок оптимізації використання ресурсів та скорочення відходів. Наприклад, інтелектуальні мережі можуть підвищити енергоефективність, а цифрова логістика може оптимізувати транспортні маршрути скорочення викидів.

У цифрову епоху кібербезпека є серйозною проблемою. Інвестуючи в цифрову трансформацію своїх інформаційних систем, держава може краще захистити критичну інфраструктуру та конфіденційні дані від кіберзагроз.

Активізація цифрової трансформації в інформаційній сфері є ключовою через зростаючу роль інформації як стратегічного ресурсу у сучасному світі. Це дозволяє підвищити ефективність управлінських рішень, оптимізувати процеси обробки та доступу до даних, а також забезпечити більшу прозорість і доступність інформації для всіх сегментів суспільства. Цифрова трансформація також сприяє інноваціям, відкриваючи нові можливості для розвитку бізнесу, науки, освіти та державного управління, зміцнюючи зв'язки між громадянами і державою та покращуючи загальну конкурентоспроможність країни на міжнародній арені.

Оскільки світ стає все більш взаємопов'язаним, підтримка конкурентоспроможності потребує надійної цифрової інфраструктури. Країни, що лідирують у цифровій трансформації, можуть впливати на світові стандарти та норми, отримуючи стратегічну перевагу на міжнародній арені. Загалом роль механізмів державного управління у сприянні цифровій трансформації має вирішальне значення для формування майбутнього, яке використовує технології для економічного зростання, покращення державних послуг та підвищення якості життя всіх громадян. Все це актуалізує темат статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Необхідні для науки, засади розвитку інформаційної сфери розкривалися в роботах таких вчених, як О. В. Мороз, І. М. Карпенко, П. С. Бондаренко, Г. І. Ярошенко, В. П. Нечитайло, М. Л. Заболотний, О. Ю. Костюк, М. В. Гнатюк, М. О. Коваль, О.С. Білик, Я. В. Лукашенко, В. М. Грищенко, Р. І. Тарасюк, М.Ф. Савчук, О. М. Ткалюк, В. Г. Федоров, О.С. Василенко, О.С. Силкін, О. С. Журавльов, М.Ф. Дмитренко, В. І. Павлов, М.Ф. Криштанович, М. І. Черкашин, та ін. До прикладу, Мороз О. В. [1] у своїй роботі аналізує інтеграцію цифрових технологій в механізми державного управління, акцентуючи на потенціалі цих технологій для підвищення ефективності державних структур. Він вказує, що цифровізація може сприяти

прозорості та здатності уряду реагувати на сучасні виклики швидше і точніше. Карпенко І. М. [2] розглядає вплив цифрової трансформації на державне управління в Україні, зосереджуючись на змінах, які цифровізація вносить у традиційні підходи до управління. Автор стверджує, що цифрова трансформація відкриває нові можливості для підвищення якості управлінських процесів і служб, наданих громадянам. Бондаренко П. С. [3] досліджує концепцію "цифрової демократії" та її вплив на управління інформаційною сферою. Його робота висвітлює, як цифровізація дозволяє громадянам активніше брати участь у політичному житті, забезпечуючи ширший доступ до державних даних та процесів рішення. Ярошенко Г. І. [4] аналізує, як технології великих даних можуть бути використані для оптимізації державного управління. Він розглядає проблематику обробки великих обсягів інформації, яка є критичною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, особливо в умовах стрімкого припливу даних. Нарешті, Нечитайло В. П. [5] розглядає стратегії цифровізації в контексті державного управління, підкреслюючи необхідність переходу від теоретичних основ до практичного застосування. Ця робота вказує на важливість розробки чітких стратегій, які дозволять ефективно впроваджувати цифрові інструменти в управління державою. Однак низка теорій і концепцій в контексті активізації механізмів посилення цифрової трансформації, досі залишаються не розкритими повною мірою, що й зумовило вибір даної тематики, її сучасну актуальність.

Метою дослідження є характеристика особливостей активізації механізмів державного управління інформаційною сферою. Серед ключових завдань було визначення найбільш вагомих напрямки активізації цифрової трансформації інформаційної сфери в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Механізми державного управління інформаційною сферою мають вирішальне значення для забезпечення ефективного регулювання та контролю над процесами збору, обробки, зберігання та розповсюдження інформації в суспільстві. Вони включають широкий спектр інструментів і політик, які дозволяють уряду

гарантувати, що інформація використовується продуктивно та етично, зі збереженням прав та приватності громадян. Ці механізми також відіграють ключову роль у захисті критичної інфраструктури та національної безпеки, забезпечуючи надійність та безпеку цифрових мереж та систем. Основною метою державного управління інформаційною сферою є створення умов для вільного обміну інформацією, підтримка інновацій та забезпечення доступу громадян до необхідних даних. Водночас, таке управління зобов'язує державу захищати дані від несанкціонованого доступу та зловживань. Ефективні політики і заходи в цій сфері сприяють розвитку цифрової економіки, покращують якість життя громадян і сприяють відкритості уряду.

На практиці, державне управління інформаційною сферою охоплює регулювання інтернет-послуг, захист авторських прав та інтелектуальної власності, забезпечення кібербезпеки та боротьбу з кіберзлочинністю, а також розвиток інформаційних технологій у державному секторі. Реалізація цих завдань вимагає координації між різними урядовими агенціями та застосування передових технологій для моніторингу, аналізу та управління інформаційними потоками [6-7].

При цьому, механізми державного управління інформаційною сферою можуть істотно прискорити процес цифрової трансформації інформаційних ресурсів в країні. Це досягається через впровадження нормативно-правових актів, які стимулюють інвестиції в цифрові технології та стандартизацію даних, а також через поліпшення інфраструктури для обміну даними. Зокрема, уряд може впроваджувати політики, які забезпечують координацію дій між різними державними і приватними структурами, забезпечуючи ефективний обмін даними та інтеграцію різних інформаційних систем. Це дозволяє досягти більшої інтегрованості та синергії у використанні інформаційних ресурсів. Крім того, уряд може сприяти розвитку цифрових навичок серед населення і державних службовців, що є критично важливим для успішної цифрової трансформації [8-10]. Програми навчання та перенавчання, спрямовані на підвищення рівня цифрової грамотності, можуть допомогти забезпечити, що працівники

державного сектору здатні ефективно використовувати нові технології. Залучення до цифровізації широких верств населення також сприяє більшій інтеграції суспільства у цифрову економіку, збільшуючи попит на цифрові послуги та ресурси.

Зазначимо, що державне управління може використовувати інструменти регулювання для захисту інформації та забезпечення кібербезпеки, що є особливо важливо в контексті збільшення кількості інформаційних загроз. Законодавчі та технічні заходи, такі як впровадження стандартів захисту даних і посилення інфраструктури кібербезпеки, можуть створити надійне середовище для обробки та зберігання цифрових даних. Це, в свою чергу, збільшує довіру до цифрових систем і стимулює більш активне їх використання як у приватному, так і у державному секторах (рис.1)

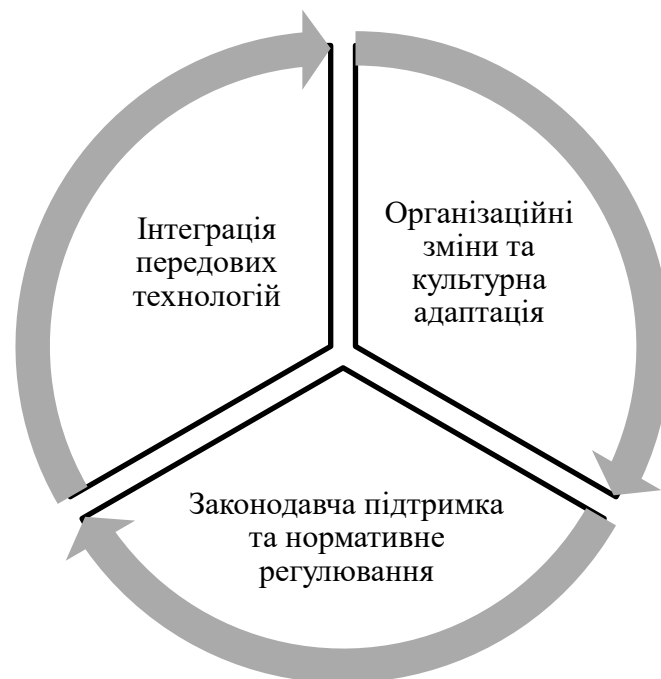

Рис. 1. Сутність механізмів активізації цифрової трансформації інформаційної сфери

Джерело: сформовано автором

Цифрова трансформація не обмежується лише технічними аспектами, вона також включає перегляд корпоративної культури та організаційних структур.

Налагодження ефективної взаємодії між різними відділами, підвищення рівня цифрової грамотності серед співробітників і створення культури постійного навчання та адаптації є ключовими для успішної інтеграції нових технологій. Прискорення цифровізації інформаційної сфери потребує комплексного підходу, який починається з зобов'язання уряду щодо інтеграції цифрових технологій до його основних операцій. Це зобов'язання має бути втілене у чіткій національній цифровій стратегії, підкріпленій сильною політичною волею та лідерством, гарантуючи, що цифровізація розглядається не лише як технічне оновлення, а й як стратегічна трансформація державних послуг. Стратегія повинна охоплювати такі ключові галузі, як розвиток інфраструктури, цифрова грамотність, кібербезпека та управління даними, гарантуючи, що всі аспекти державного управління відповідають цілям ефективності, прозорості та доступності.

Інвестиції необхідно спрямовувати на створення надійної цифрової інфраструктури, включаючи високошвидкісний інтернет у міських та сільських районах та безпечні державні хмарні сервіси для управління та захисту державних даних. Одночасно слід запустити ініціативи цифрової грамотності, щоб озброїти всіх державних службовців необхідними навичками для ефективної навігації в новому цифровому середовищі. Це підвищення кваліфікації має доповнюватись програмами суспільної взаємодії, які допомагають громадянам отримувати доступ до цифрових послуг та користуватися ними, тим самим усуваючи цифровий розрив.

Реалізація цих стратегій потребує адаптивних політичних рамок, які можуть швидко реагувати на технологічні досягнення та мінливі суспільні потреби. Регулюючі органи мають бути уповноважені створювати гнучкі, перспективні правила, які заохочують інновації, одночасно захищаючи конфіденційність та безпеку. Ці зусилля повинні підтримуватися прозорими механізмами, які дозволяють проводити регулярну оцінку та перекалібрування цифрових стратегій на основі показників ефективності та суспільних відгуків, гарантуючи, що цифрова трансформація державних послуг залишиться актуальною та орієнтованою на громадян (рис.2).

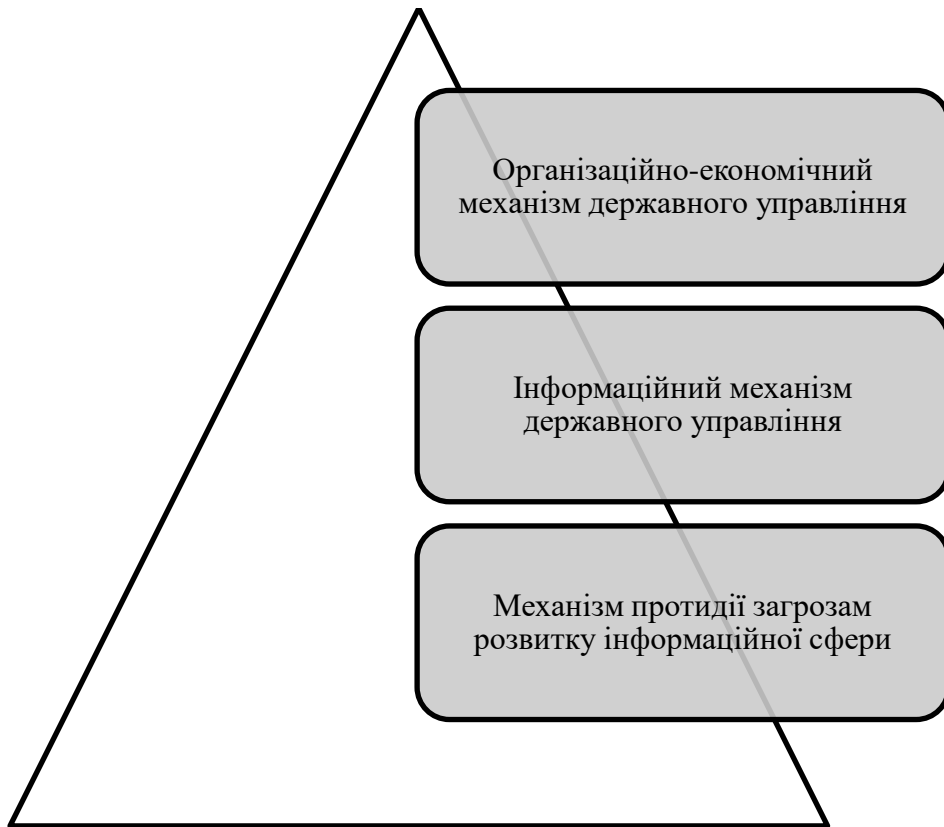

Рис. 2. Основні види механізмів активізації цифрової трансформації інформаційної сфери

Джерело: сформовано автором

Ефективна цифрова трансформація потребує чіткої законодавчої бази, що регулює питання кібербезпеки, захисту даних, інтелектуальної власності та інші аспекти, пов'язані з цифровою діяльністю. Удосконалення законодавства допомагає уникнути правових колізій та створює сприятливе середовище для інновацій та технологічного розвитку.

Серцевиною цифрової трансформації є застосування сучасних технологічних рішень, таких як хмарні обчислення, штучний інтелект, великі дані та блокчейн. Ці технології дозволяють значно підвищити ефективність обробки даних, оптимізувати управлінські процеси і забезпечити більш високий рівень сервісу для громадян.

Для ефективного прискорення цифрової трансформації інформаційної сфери вкрай важливо узгодити урядове бачення із практичними технологічними впровадженнями. Це має на увазі низхідну прихильність керівництва відстоювати цифрові ініціативи як наріжний камінь сучасного державного

управління. Успішну цифрову стратегію буде зосереджено на створенні всеосяжної цифрової інфраструктури, яка підтримує як поточні, так і майбутні потреби державних операцій та державних послуг. Одночасно вкрай важливо розробляти та впроваджувати політику, яка заохочує цифрову грамотність серед усіх державних службовців, сприяючи створенню середовища, в якому цифрові компетенції не просто заохочуються, а й потрібні. Ця політика має поширюватися на створення доступних цифрових платформ, які полегшують взаємодію громадян та взаємодію з урядом, гарантуючи, що цифрові послуги є інклюзивними та справедливо розподіленими серед усіх демографічних груп. Більше того, інтеграція передової аналітики даних в урядові операції може покращити процеси прийняття рішень, підвищити ефективність надання послуг та підвищити прозорість, тим самим зміцнюючи суспільну довіру. Цей підхід повинен підкріплюватися серйозними заходами кібербезпеки для захисту конфіденційної інформації та підтримки суспільної довіри до цифрових урядових платформ. Завдяки цим концентрованим зусиллям уряд може створити гнучку та адаптивну цифрову суспільну інфраструктуру, яка не тільки відповідає поточним вимогам, а й масштабується відповідно до майбутніх досягнень та викликів.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Підсумовуючи слід наголосити, що державне управління представляє собою складний об'єкт, який привертає увагу багатьох наукових дисциплін. Філософи розглядають це явище як особливий тип суспільного управління, вивчаючи його властивості. Соціологи зосереджуються на соціально-класовій основі державного управління та його соціальній ролі, аналізуючи його вплив на життя суспільства. Економісти досліджують вплив держави на економіку та управління соціальними процесами, розглядаючи державне управління як специфічний вид діяльності. З цього випливає, що розвиток інформаційного суспільства в Україні має бути підтриманий державою не тільки в інформаційній сфері, але й у ширшому контексті суспільних відносин. Це сприятиме переходу до нової цивілізаційної фази, де інформаційне суспільство виступає як стратегічна мета

держави. Управлінська інформація дозволяє прогнозувати розвиток подій в інформаційній сфері та інформаційно-інфраструктурних відносинах, враховуючи закономірності їх розвитку та вплив нових технологій. Зростання значення цієї функції є критично важливим для прийняття ефективних управлінських рішень.

Так, державне управління інформаційною сферою в Україні має бути визначене як законодавчо регульована діяльність, яка здійснюється уповноваженими державними органами. Ці дії спрямовані на виконання політики у сфері інформаційних та інформаційно-інфраструктурних відносин і спрямовані на задоволення суспільних потреб у інформації, що є стратегічним ресурсом для розвитку інформаційного суспільства.

Цифровізація інформаційної сфери в країні — це процес перетворення традиційних аналогових форматів інформації та комунікаційних механізмів у цифрові. Це означає, що всі види даних, включаючи текст, зображення, звук та відео, конвертуються в цифрові коди, які можуть бути ефективно збережені, оброблені, аналізовані та передані через сучасні технологічні платформи. Цифровізація включає в себе використання обчислювальних технологій для оптимізації збору даних, їхнього зберігання, доступу та захисту, що забезпечує швидкий доступ до інформації та її високу якість. Цей процес істотно впливає на усі аспекти суспільного життя, оскільки забезпечує широкий доступ до інформації, підвищує її прозорість та відкритість. Цифровізація дозволяє громадянам, урядам, та бізнесам легше взаємодіяти між собою, сприяє зростанню цифрової грамотності та економічній інтеграції. Вона також відіграє ключову роль у створенні нових можливостей для підприємництва та інновацій, оскільки надає інструменти для розробки нових продуктів та послуг, що базуються на обробці великих обсягів даних.

Література

1. Мороз О. В. Інтеграція цифрових технологій в механізми державного управління. Науковий журнал "Політичні дослідження". 2022. Том 6, № 2. С. 88-95.
2. Карпенко І. М. Вплив цифрової трансформації на державне управління в Україні. Журнал "Адміністративні науки". 2020. Том 4, № 1. С. 75-81.
3. Бондаренко П. С. Цифрова демократія: нові виклики для управління інформаційною сферою. Науковий вісник "Сучасна політика". 2023. Том 7, № 4. С. 142-149.
4. Ярошенко Г. І. Оптимізація державного управління через технології великих даних. Журнал "Економіка та управління". 2021. Том 12, № 3. С. 102-110.
5. Нечитайло В. П. Стратегії цифровізації в державному управлінні: від теорії до практики. Журнал "Глобальні зміни та управління". 2022. Том 9, № 1. С. 56-63.
6. Thompson, R. A., & Carter, L. M. Digital Governance and Policy Making in Information Technology Sectors. *Journal of Digital Administration*, 11(2), 2023,134-145.
7. Foster, K. J., Liu, S. Y., & Graham, E. F. Enhancing Public Sector Information Systems through Digital Transformation. *Technology and Policy Review*, 19(4), 2022, 210-223.
8. Henderson, T. R., Brooks, A. N., & Patel, V. J. The Role of AI in Streamlining Government Information Services. *Governance and Information*, 15(3), 2021, 178-189.
9. Bailey, W. T., & Morgan, D. K. Strategies for Accelerating Digitalization in Public Administration. *Public Administration Quarterly*, 22(1),2024, 53-69.
10. Ellis, J. R., & Sinclair, B. H. Cybersecurity Challenges in the Digital Era: A Government Perspective. *Security and Policy Studies*, 8(2), 2023, 97-112.

References

1. Moroz, O.V. (2022), "Integration of digital technologies into state management mechanisms", *Politychni doslidzhennia - Political Studies*, vol. 6 (2), pp. 88-95.
2. Karpenko, I.M. (2020), "The impact of digital transformation on public administration in Ukraine", *Administratyvni nauky - Administrative Sciences*, vol. 4 (1), pp. 75-81.
3. Bondarenko, P.S. (2023), "Digital democracy: new challenges for managing the information sphere", *Suchasna polityka - Modern Politics*, vol. 7 (4), pp. 142-149.
4. Yaroshenko, G.I. (2021), "Optimization of public administration through big data technologies", *Ekonomika ta upravlinnia - Economics and Management*, vol. 12 (3), pp. 102-110.
5. Nechytailo, V.P. (2022), "Digitalization strategies in public administration: from theory to practice", *Hlobalni zminy ta upravlinnia - Global Changes and Management*, vol. 9 (1), pp. 56-63.
6. Thompson, R.A. and Carter, L.M. (2023), "Digital Governance and Policy Making in Information Technology Sectors", *Journal of Digital Administration*, vol. 11 (2), pp. 134-145.
7. Foster, K.J. Liu, S.Y. and Graham, E.F. (2022), "Enhancing Public Sector Information Systems through Digital Transformation", *Technology and Policy Review*, vol. 19 (4), pp. 210-223.
8. Henderson, T.R. Brooks, A.N. and Patel, V.J. (2021), "The Role of AI in Streamlining Government Information Services", *Governance and Information*, vol. 15 (3), pp. 178-189.
9. Bailey, W.T. and Morgan, D.K. (2024), "Strategies for Accelerating Digitalization in Public Administration", *Public Administration Quarterly*, vol. 22 (1), pp. 53-69.
10. Ellis, J.R. and Sinclair, B.H. (2023), "Cybersecurity Challenges in the Digital Era: A Government Perspective", *Security and Policy Studies*, vol. 8 (2), pp. 97-112.

Стаття надійшла до редакції 22.08.2024 р.